

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2016-06-16
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
7371-16

SÖKANDE

Fervent Cleaning Company AB, 556511-9012
Kavallerivägen 24
174 58 Sundbyberg

MOTPART

Stiftelsen Tekniska Museet, 802005-9187
Box 27842
115 93 Stockholm

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-06-16	
Awd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 733170

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Stiftelsen Tekniska Museet (STM) genomför, genom öppet förfarande, en upphandling av lokalvård i Tekniska museets lokaler. Tilldelningsbeslut fattades den 4 april 2016 i vilket ISAB Clean AB (ISAB) erhöll uppdraget. Utvärderingen gjordes efter värderingsprincipen ”lägst pris”, dvs. att det anbud som uppfyllde samtliga skall-krav till lägsta totala utvärderingssumma tilldelades kontraktet. Fervent Cleaning AB (Fervent Cleaning) har ansökt om överprövning av upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Fervent Cleaning yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att ISAB:s anbud ska förkastas och Fervent Cleaning, som då har lägsta priset, istället ska tilldelas kontraktet. Som grund för sin talan anför Fervent Cleaning bl.a. följande. Den vinnande anbudsgivaren, ISAB, uppfyller inte skall-kraven i förfrågningsunderlaget gällande beskrivning av utbildningsplaner, att registreringsbevis ska vara utfärdat av bolagsverket samt att referensuppdrag ska omfatta utställningslokaler. Genom att trots detta tilldela ISAB kontraktet har STM brutit mot likabehandlingsprincipen i LOU. På grund av det felaktiga tilldelningsbeslutet riskerar Fervent Cleaning att lida ekonomisk skada.

STM bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. Vinnande anbudsgivaren, ISAB, har uppfyllt samtliga skall-krav och lämnat det lägsta priset. Det vore oproportionerligt att utesluta ISAB på den grunden att bolaget lämnat in ett registreringsbevis utfärdat av en annan part än bolagsverket eller på grunden att ett av ISAB:s referensuppdrag inte

har beskrivits med ordet "utställningslokaler". Det saknas därför grund för ingripande enligt LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I 16 kap. 6 § första stycket lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Prövningen i förvaltningsrätten utgör således en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § första stycket LOU.

En överprövning av en upphandling kan alltså endast leda till ett förordnande att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas. Förvaltningsrätten kan således inte besluta att en upphandlande myndighet ska teckna avtal med någon av anbudsgivarna. Fervent Cleanings yrkande får således istället förstås som en begäran om att rättelse ska ske genom en ny anbudsutvärdering.

Uppdragsspecifik utbildnings- och kompetensutvecklingsplan

I förfrågningsunderlagets avsnitt 6.9 under rubriken "anbudsgivarens personal" anges bl.a. att anbudsgivaren ska lämna en utförlig beskrivning av omfattning av, samt hur, utbildning, vidare-utbildning och andra kompetenshöjande åtgärder kommer att erbjudas personalen på uppdraget. Det anges vidare att det inte är anbudsgivarens generella utbildningsplaner som efterfrågas.

Med hänsyn till ordalydelsen i förfrågningsunderlaget bedömer förvaltningsrätten att kravet gällande en uppdragsspecifik utbildnings- och kompetensutvecklingsplan utgör ett obligatoriskt krav.

Fervent Cleaning har anfört att ISAB:s anbud i strid med förfrågningsunderlaget innehåller generella utbildningsplaner. Förvaltningsrätten finner emellertid att ISAB:s anbudssvar innehåller information om vilka utbildningar som personalen har genomfört samt vilka utbildningar som planeras. Exempelvis finns en kompetensutvecklingsplan gällande planerade och genomförda utbildningar samt beskrivning av personals introduktionsutbildning vid uppdragets start. Fervent Cleaning har enligt förvaltningsrättens mening därmed inte förmått visa att ISAB:s anbud i nu aktuell del inte uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget.

Registreringsbevis

I förfrågningsunderlagets avsnitt 5.3 under rubriken ”kontroll av anbudsgivaren” anges bl.a. att svenska anbudsgivare ska bifoga anbudsgivarens vid tillfället gällande registreringsbevis utfärdat av Bolagsverket.

Med hänsyn till ordalydelsen i förfrågningsunderlaget bedömer förvaltningsrätten att kravet gällande att registreringsbevis utfärdat av Bolagsverket ska ges in utgör ett obligatoriskt krav. Eftersom ISAB till sitt anbud har bifogat ett registreringsbevis utfärdat av UC allabolag AB (UC) uppfyller ISAB inte detta krav.

STM har emellertid anfört att det skulle vara oproportionerligt att utesluta ISAB på den grunden att bolagets registreringsbevis är utfärdat av UC. Enligt STM är syftet med kravet gällande registreringsbevis att kontrollera

att anbudsgivarna är registrerade hos Bolagsverket. Eftersom det av ISAB:s registreringsbevis framgår att uppgifterna är hämtade från Bolagsverkets register har STM bedömt att registreringsbeviset innehåller efterfrågad information.

Fervent Cleaning menar å sin sida att kravet gällande att registreringsbevis ska vara utfärdat av Bolagsverket inte kan anses vara oproportionerligt. Bolaget har härtill anfört att det i registreringsbeviset från UC anges att UC inte tar något ansvar för eventuella skillnader i uppgifter.

Proportionalitetsprincipen som anges i 1 kap. 9 § LOU innebär att ett uppställt krav i ett förfrågningsunderlag ska vara en lämplig, effektiv och nödvändig åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet samt att det aktuella kravets negativa effekt inte får vara oproportionerlig eller överdriven i förhållande till det eftersträvade syftet.

Ett krav gällande att anbudsgivare ska visa att de är registrerade hos Bolagsverket är inte i sig oproportionerligt (jfr 11 kap. 6 § första stycket LOU). Mot bakgrund av syftet med kravet att registreringsbevis ska vara utfärdat av Bolagsverket, dvs. att kontrollera att anbudsgivare är registrerade hos Bolagsverket, finner förvaltningsrätten emellertid att det skulle strida mot proportionalitetsprincipen att utesluta ISAB på den grunden att bolaget lämnat in ett registreringsbevis utfärdat av UC. Av utredningen i målet framgår nämligen att informationen i ISAB:s registreringsbevis uppdateras en gång per dygn och är hämtad från bl.a. Bolagsverket. Vidare innehåller ett registreringsbevis utfärdat av UC i allt väsentligt samma information som ett registreringsbevis utfärdat av Bolagsverket. Ett registreringsbevis utfärdat av Bolagsverket är därmed inte en nödvändig åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet med kravet.

Krav gällande att bevis gällande registrering i aktiebolags- eller handelsregister ska vara utfärdat av en viss part strider enligt förvaltningsrättens mening även mot 11 kap. 6 § andra stycket LOU. Av bestämmelsen framgår nämligen att en anbudsgivare har rätt att visa att denne är registrerad i aktiebolags- eller handelsregister genom att lämna en utsaga på heder och samvete, vidta annan lämplig åtgärd eller visa upp ett intyg.

Referensuppdrag

I förfrågningsunderlagets avsnitt 5.5 under rubriken "referenser" anges bl.a. att anbudsgivare, för att säkerställa att de är verksamma inom efterfrågat område, ska ange minst två referensuppdrag som avser uppdrag av liknande omfattning. Vidare anges att med liknande omfattning avses underhålls- städning av kontor, utställnings- och konferenslokaler med en städyta minst motsvarande 10 000 kvm.

Med hänsyn till ordalydelsen i förfrågningsunderlaget bedömer förvaltningsrätten att kravet gällande att referenser ska innefatta städning av utställningslokaler utgör ett obligatoriskt krav. Fervent Cleaning har anfört att ISAB:s referensuppdrag från AB Fortum Värme inte uppfyller detta krav.

Av utredningen i målet framgår att det i referensbrevet avseende ISAB:s referensuppdrag från AB Fortum Värme anges att uppdraget omfattat en städyta om 20 000 kvm och bl.a. innefattat städning av kontorslokaler, allmänna utrymmen, entréer, pausutrymmen och konferensrum. Däremot anges inte utställningslokaler i referensbrevet. Förvaltningsrätten bedömer därmed att ISAB inte uppfyllt uppställt obligatoriskt krav gällande att referenser ska innefatta städning av utställningslokaler.

STM har dock anfört att det skulle ha varit oproportionerligt att utesluta ISAB på den grunden att referensuppdraget inte har beskrivits med ordet ”utställningslokaler”. Enligt STM städas de lokaler som anges i ISAB:s referensuppdrag på ett liknande sätt och kan därför likställas med utställningslokaler. Vidare har STM anfört att städningen för AB Fortum Värme dessutom är mer komplicerad än de referensuppdrag som efterfrågats och att ISAB således väl uppfyllt kravet på att vara verksam inom efterfrågat område.

Enligt förvaltningsrättens bedömning skulle det strida mot proportionalitetsprincipen att utesluta ISAB på den grunden att ett av bolagets referensuppdrag inte omfattat städning av utställningslokaler. Städning av publika utrymmen utförs nämligen även i andra lokaler där städtjänsterna inte skiljer sig nämnvärt från städning av utställningslokaler (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 15 november 2004 i mål nr 6065-04). Sådana lokaler som referensuppdraget för AB Fortum Värme omfattar är enligt förvaltningsrättens mening typiska exempel på lokaler där städtjänsterna inte skiljer sig nämnvärt från städning av utställningslokaler. Förvaltningsrätten finner därmed att det aktuella kravet att referensuppdrag ska innefatta utställningslokaler inte är en nödvändig åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet, dvs. att säkerställa att anbudsgivare är verksamma inom efterfrågat område.

Sammanfattande slutsats

Fervent Cleaning har enligt förvaltningsrättens bedömning inte förmått visa att ISAB:s anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet i förfrågningsunderlaget gällande uppdragsspecifik utbildnings- och kompetensutvecklingsplan. Vidare skulle en uteslutning av ISAB:s anbud på den grunden att ISAB:s registreringsbevis är utfärdat av UC eller på den grunden att ett av ISAB:s referensuppdrag inte omfattar utställningslokaler

strida mot proportionalitetsprincipen. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det utifrån vad Fervent Cleaning har anfört i målet inte är visat att STM har brutit mot bestämmelserna i LOU. Skäl för ingripande finns således inte. Fervent Cleanings ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Eva Pedersen

Rådman

Ellen Agrenius har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anset att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.